

Niet-technische samenvatting 20174504-1

1 Algemene gegevens

- 1.1 Titel van het project Opleiding en training van personeel betrokken in het werken volgens biotechnische procedures met proefdieren.
- 1.2 Looptijd van het project 5 Jaar
- 1.3 Trefwoorden (maximaal 5) opleiding, leren van handelingen met proefdieren

2 Categorie van het project

- 2.1 In welke categorie valt het project.
- U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.*
- Fundamenteel onderzoek
  - Translationeel of toegepast onderzoek
    - Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
    - Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
  - Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
  - Hoger onderwijs of opleiding
  - Forensisch onderzoek
  - Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

- 3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)
- Wijzigingen t.o.v. voorgaande versie staan in rood aangegeven.**
- Handelingen met proefdieren mogen volgens de wet alleen worden uitgevoerd door personen (zoals biotechnici en dierenartsen) die daarin goed opgeleid en bekwaam zijn. Na de opleiding is het noodzakelijk om deze handelingen bij betreffende diersoort te oefenen onder deskundige en ervaren leiding.
- Het doel van deze interne opleiding is om handelingen voor het verkrijgen van de onderzoeksresultaten zo goed en vlot mogelijk uit te voeren met zo min mogelijk ongemak of onnodig lijden voor het dier. Ook deskundige ervaring van buitenaf (literatuur, andere onderzoekers) kan hiertoe bijdragen.

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?

De training draagt bij aan de (continue) opleiding van personeel, beter dierenwelzijn en onderzoekskwaliteit.

3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?

Gebaseerd op de ervaring over de eerste tweeënehalf jaar van de projectvergunningsperiode, de voorziene uitbreiding van in vivo onderzoeksactiviteiten en de daarmee gepaard gaande behoefte om nieuwe en reeds aanwezige medewerkers te trainen, worden over de gehele projectvergunningsperiode de volgende proefdieraantallen verwacht: en-aantal mensen dat getraind moet worden, en het aantal frequente handelingen binnen het onderzoek, wordt voor komende vijf jaar (projectperiode) verwacht:

Geschat aantal proefdieren (maximum) per diersoort	2525 4040 dieren voor periode van 4 jaar en 11 maanden komende 5 jaar
Muis	575 700
Rat	1350 2500
Hamster	30
Cavia	30 70
Konijn	250
Hond	65
Kat	30
Minivarken	45
Klauwpad Klauwkikker	75 150
Vis (overige vissen en zebrafissen)	75 200

Deze aanpassing hangt nauw samen met een verhoogde vraag vanuit de (agro)chemische en farmaceutische industrie voor uitvoer van wettelijk vereiste studies op basis van besluiten van de Europese Commissie voor chemische producten en instanties voor toelating van geneesmiddelen.

3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?

De dieren kunnen ongemak, stress of pijn ondervinden door het oefenen van handelingen zoals het vasthouden van dieren, vloeistof inspuiten, bloed afnemen, onder anesthesie brengen of opereren.

3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?

Mild ongerief wordt voor ca. 90-95 % (bestaande technieken) resp. 60-80% (nieuwe/aangepaste technieken), en matig ongerief voor de overige dieren ingeschat. Ernstig ongerief wordt niet verwacht en zal worden voorkomen door een dier op humane wijze voortijdig te doden.

3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?

Een geschikt dier kan voor meerdere oefeningen worden gebruikt, tussendoor hergebruikt in studies met mild (maximaal matig) ongerief of niet meer gebruikt. Voor katten en honden is adoptie of herplaatsing mogelijk. Meeste dieren worden om humane redenen gedood, ook omdat de manier van doden, verzamelen van materiaal zoals bloed en organen ('sectie') en verder verwerken hiervan moet worden geoefend of bijdraagt aan ander onderzoek.

4 Drie V's

- 4.1 Vervanging**
Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.
- Veel (voor)onderzoek gebeurt met proefdiervrije mogelijkheden als computermodellen, dode dieren (kadavers) of beeldmateriaal. Echter, dierexperimenten kunnen, mogen en moeten alleen worden uitgevoerd door bevoegd en bekwaam (lees: geschoold en ervaren) personeel.
- 4.2 Vermindering**
Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.
- Doel is om met zo min mogelijk dieren en ongerief training te geven zodat personeel voldoende kundig/zelfstandig wordt om de handelingen te kunnen uitvoeren binnen lopend onderzoek. Het aantal dieren wordt mede bepaald door het aantal, type en mogelijke combinatie van handelingen.
- 4.3 Verfijning**
Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.
- Training leidt tot betere uitvoering van handelingen. Onderdeel van goed begeleide training is een theoretische, dierproefvrije voorbereiding alvorens de praktijk uit te voeren. Verder kan sommige training gecombineerd worden met het verzamelen van biologisch materiaal (andere vergunning) zonder daarvoor andere dieren in te hoeven zetten.
- Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.
- De handelingen worden uitgevoerd volgens protocol en goede praktijk principe, na goedkeuring door de Instantie voor Dierwelzijn (IvD) en begeleid door ervaringsdeskundigen. Dieren worden tijdens de training continue bewaakt op dierenwelzijn en in geval van onverwachte pijn, stress of ongemak van 'niet tijdelijke aard' met kans op verergering, geëuthanaseerd om langer of erger lijden te voorkomen.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum	11 maart 2021
Beoordeling achteraf	Nee
Andere opmerkingen	Dit betreft een wijziging, er worden dieren toegevoegd aan de vergunning.